No. 170. 1835.

BREDASCHE Staat-, Letterkundig- en Wetenschappelijk NIEUWS- COURANT. Blad.

Zondag en Maandag 17 en 20 Julij.

LATERE BERIGTEN, DER VORIGE COURANT.

Frankrijk. — De belgische bladen melden dat er veel groeten, over een het in 't gezamenlijk van een hoop troepen in de nabijheid van Valenciennes bestaat, hetwelk dat moet vervangen hetwelk in den omtrek van Diest bestond; ook de materialen van het kamp van Schilde zouden derwaarts getransporteerd worden. De troepen zouden gedeeltelijk in barakken, gedeeltelijk in tenten verblijven; tot dien einde worden er gemetseld, die ieder ruim 200 brooden [illegible]. Volgens dezelfde berigten bedraagt er dit jaar in de stedelijke kas van Brussel weder een deficit van een paar maal honderd duizend franken, en zulks in weerwil van de verhoogde stads-regten, die, slechts het insmokkelen aanmoedigende, de stadskas meer schade doen dan voordeelen aanbragten.

— De *Lijnw* vermeldt, dat *Kessels* na een nieuw gehoor bij den minister *Evain* te hebben gehad, weêr naar Londen was vertrokken, om daar een kommandement in de Engelsche expeditie naar Spanje te aanvaarden. Daar het nu wel zeker was, dat de Engelschen er niet aan zouden willen, weten om onder zijne bevelen te staan, vraagt het genoemd blad, over wie *Kessels* anders bevel zou voeren, dan over Belgen, die de minister *Evain* ter sluik naar Engeland het vertrekken.

— De fondsen waren heden (17 *Julij*) genoteerd: Belg. 100½; Oe. Metall. 102¾; Sp. *Guebhard* 41; Perpet. 40⅞, 41; Cortes 36¾, ⅝; Id. Coupons 22, 21¾; Uitgest. 17½; Nap. rent. 92; Sicil. 93¼; Rom. L. 100; Id. te Antw. 97½; Braz. 85.

FRANKRIJK.

PARIJS, den 15den Julij.

De openbare zitting die tegen gisteren door het hof te Parijs was aangekondigd, heeft geen plaats gehad. Men wil dat de deliberatien voor het requisitoir van den prokureur-generaal, om de beklaagden, die bij voortduring weigerden de debatten bij te wonen, des noods op de stukken te vonnissen, zelfs nog op dit oogenblik het hof heeft gehouden. De HH. *Dubouchage Villemain* en *de Barante* zouden zich ten ernstigste tegen dit voorstel hebben uitgelaten, hetzelve voorstellende als strijdig met alle beginselen en vonnis van zich. De HH. *Pasquier, Simon, Faure* en *de St. Aulaire* daarentegen, waren van gevoelen, dat er geen ander middel was om het regtsgeding ten einde te brengen, en de beklaagden het zich-zelven moesten wijten, indien zij zonder verdediging werden veroordeeld. Eindelijk kwam de heer *de Bastard* met het ontwerp van een arrest voor den dag, waarbij de conclusien van het openbaar ministerie in beginsel, doch niet te min eenigzins gewijzigd, zouden worden aangenomen. Gisteren middag ten vijf uren zoude de hoofdkwestie met eene meerderheid van 114 tegen 16 stemmen in dien geest zijn beslist, en is men toen tot de redactie van het te wijzen arrest overgegaan, die echter tot ruime discussien aanleiding heeft gegeven. Dezen middag ten twee uren was de zitting nog niet geopend.

— De politie en de gendarmerie hebben gisteren en heden hunne nasporingen in de hoofdstad en in de omstreken ijverig voortgezet. Het schijnt echter dat deze pogingen vruchteloos zijn geweest, immers de *National* verzekert en het *Journal des Débats* bevestigt zulks, dat men eindelijk spoor van een der voortvlugtigen had gevonden, die in de gevangenis van het gevangenhuis St. Pelagie, met twee of drie zijner supposten in verzekerde bewaring zijn genomen.

— Bij eene telegrafische depeche vernemt men heden, dat het tweede bataillon der Engelsche vrijwilligers reeds te St. Sebastiaan is ontscheept.

Voorts melden de bijzondere berigten van de grenzen, dat het leger der koningin in vier kolonnes is verdeeld, en de insurgenten in Biscaye vervolgt. Een dezer korpsen, onder den generaal *Cordova*, zoude hen te Orozco een gevoelig verlies hebben toegebragt. Intusschen wordt Pampeluna door de karlisten, onder aanvoering van *Segastebiza*, ingesloten, en tracht men de bezetting dezer plaats alle toevoer van levensmiddelen af te snijden. *Eraso* moet bij voortduring ernstig ongesteld zijn.

Volgens den *Indicateur de Bordeaux* zijn er wel den 6den dezer te Sarragossa eenige ongeregeldheden gepleegd en onder anderen dertien kloosters geplunderd en verbrand, doch werd de constitutie niet afgekondigd en was ook de geheele opstand van geringe beteekenis.

Het blijkt heden dat men gisteren gehaal ten onregte het gerucht verspreidde, dat het Spaansche gouvernement de hulp van het vreemde legioen zou hebben van de hand gewezen. Volgens eene nadere le-

ding is het dat korps, hetwelk geweigerd heeft in Spaansche dienst te treden, en daarvoor door gene geheele gebinding zou gestraft worden. Intusschen verzekert het *Journal des Débats* dat ook van dat korps een groot gedeelte [illegible] naar Algiers zijn vertrokken om bij de inscheping tegenwoordig te zijn, volgens de laatste berigten nich nog te Marseille bevonden.

Volgens hetzelfde dagblad vertrekt de maarschalk *Clausel* binnen twee of drie dagen naar Algiers als gouverneur-generaal der [illegible] zetting op de Afrikaansche kust.

— Heden (15 *Julij*) waren de fondsen genoteerd: 5 pCt. kont. 108,90; op tijd 108,95; 3 pCt. kont, 79,90; op tijd 79,10; Nap. renten 97; op tijd 97,10; Sp. Perpet. 41¼; 3 pCt. 26⅞; Cortes 39¼; Id. Coupons 21¼; Uitgest. 16⅞.

NEDERLANDEN.

BREDA, den 18den Julij.

Naar men vernomen is door den Koning de 166ste Loterij vastgesteld; zij zal in het algemeen op gelijken voet worden uitgeschreven als de vorige, met uitzondering dat zij ditmaal zal bestaan uit 38,000 loten, 10,500 prijzen en de uitloving van 38 premien voor de loten, welke vóór en na de hooge prijzen zullen worden getrokken.

— Volgens berigt van den Helder zijn de oplangs in Texel binnen gekomen twee Zweedsche oorlogschepen, die eenen oefeningstogt in de Noordzee hadden gehouden, den 16den julij weder naar zee vertrokken.

— De Nederlandsche gezant aan het Zweedsche hof, baron *van Crombrugghe*, is den 13den julij met familie uit Italie te Hamburg gearriveerd.

— Uit Koningsbergen wordt gemeld van den 6den dezer, dat de bij Dantzig te ontscheepen afdeeling der Russische garde den 27sten naby Kroonstad zou ingescheept worden en bij gunstig weder in vier of vijf dagen de overvaart konde maken. Deze troepen, ten bedrage van 6000 man, staan onder de bevelen van den luitenant-generaal *Isbiniew*. Na de ontscheping zullen de troepen te Dantzig en omstreken rustdag houden en vervolgens den marsch over Marienburg, aan den regter Weichsel-oever, op Thorn nemen. De terugmarsch zou waarschijnlijk in de tweede helft der maand September plaats hebben. Eene Russische vloot van 10 linieschepen en 5 of 6 fregatten, onder bevel van den admiraal *Ricord*, is tot het overvoeren dezer troepen bestemd; dezelve zou gedurende den zomerschen tusschentijd evolutien op de Oostzee houden.

Omtrent de manoeuvres te Kalisch schrijft men nog uit Berlijn, dat op de dagen, waarop de eigenlijke groote manoeuvres plaats hebben moeten, zoowel den grootvorst *Michaël* als den gezamenlijken Pruissische prinsen, naar den militairen rang dien zij bekleeden, een kommandement zal ten deel vallen; de kroonprins van Pruissen zou gedurende twee dagen het opperbevel over het geheel voeren; vier Pruissische en vier Russische batterijen zouden daarbij ageren. De bekende overste en reiziger *von Kotzebue* had van de zijde van Rusland de opdragt gekregen, de Pruissische officieren met de aan hunnen rang verschuldigde honneurs te ontvangen.

Wegens de toebereidselen te Kalisch leest men voorts in een der Duitsche bladen nog het volgende:

„Ofschoon, volgens officiele berigten, de groote heerschouwing te Kalisch eerst den 10den September zal beginnen, vergenoegen de voorbereidingen tot dezelve reeds zoo veel drukte, dat men zich naauwelijks kan voorstellen hoe het wezen zal, wanneer de zaak zelve plaats heeft. Er zijn reeds zoo vele woningen gehuurd, dat er bijna geen huis, groot of klein, meer in de stad is, hetwelk niet geheel of gedeeltelijk door vreemden zal betrokken worden. Het is den eigenaars niet kwalijk te nemen, dat zij de omstandigheden te baat nemen en eene huur voor den korten tijd van acht dagen bedingen, gelijk anders naauwelijks voor een geheel jaar pleegt te geschieden. De grootste en ruimste huizen heeft men meest voor de hoogere [illegible] afgezonderd, en uit de hoeveelheid, welke [illegible] bestemt, is op te maken, hoe groot het getal aanzienlijke vreemdelingen zal wezen, hetwelk gedurende de heerschouwing te Kalisch verblijf zal houden. In de omstreken wemelt het van militaire arbeidslieden. Het kamp zal naar eene kleine stad gelijken, en ge-

durende den oefentijd zal men er een Fransch tooneel-gezelschap hebben, voor hetwelk eene groote schuur in gereedheid gebragt wordt. Speculanten zijn bezig om zalen en prachtige kamers tot het bekomen van ververschingen in te rigten, op zulk eene groote schaal alsof de zaak zoo vele jaren als dagen moest duren.

» Men verwacht 60,000 man Russen en 6 tot 10,000 man Pruisen in het kamp te Kalisch. - Van de eersten bevinden zich reeds verscheiden regimenten in de nabijheid van Kalisch. Uit de zuidelijke gouvernementen zullen ongeveer 20,000 man aankomen, en onder dezelven verscheiden pulks kozakken. De Pruisische troepen kunnen in het begin van Augustus in de omstreken van Kalisch wezen, en zij zullen verscheidene weken voor de groote heerschouwing afzonderlijk en ook in vereeniging met de Russische troepen geoefend worden."

— Den 7den dezer is de hertog *Maximiliaan van Leuchtenberg* te Koppenhagen aangekomen. Na aan den koning voorgesteld te zijn geweest, werd hij den volgenden dag ter koninklijke maaltijd genoodigd.

— Te Odessa heeft zich eene stoomboot-maatschappij voor de vaart op de Zwarte Zee gevestigd, welker statuten voor tien jaren door den keizer van Rusland goedgekeurd zijn. Het maatschappelijk kapitaal bedraagt 230,000 rubels, verdeeld in 500 actien. Drie stoomboten zullen er worden aangebouwd van welke er gerekend twee de dienst heen en weder zullen verrigten; het derde zou tot het boegseren van vaartuigen in den Bosporus, of tot andere einden worden gebruikt.

DUITSCHLAND.

FRANKFORT, den 15den July.

Uit Petersburg wordt van den 4den dezer geschreven, dat Z. M. de Keizer den Pruisischen gezant aan het Russische hof, generaal der infanterie, *von Schöler*, de St. Wladimir's orde der eerste klasse heeft verleend.

De luitenant-generaal graaf *Guriew* was tot militairen gouverneur van Kiew benoemd, en hem het gouverneur-generaalschap in Podolie en Volhynie opgedragen.

— Uit Kasan wordt gemeld, dat aldaar op den 27 en 28sten Mei een zoo hevige storm woedde, dat daardoor geheele daken afgerukt werden en op de Wolga een aantal voor anker liggende schepen met zoo veel geweld tegen elkander sloegen, dat in de nabijheid van Kasan alleen 15 schepen zonken.

Ook heeft te Kostroma op dienzelfden dag een zoo geweldige storm gewoed dat van de hoofdkerk twee koepeldaken voortgerukt werden, waarvan het eene eerst op eenen afstand van eene halve werst neder viel.

— In een schrijven van de Aar, van 10 july gedagteekend, wordt een niet zeer gunstig tafereel opgehangen van den toestand des zwitserschen bondgenootschaps, bij hetwelk in den thans weder geopenden landdag. De feestelijkheden ter gelegenheid der opening blijven van de zijde van Bern zonder oprigte deelneming; bij den gebruikelijken eedgenootschappelijken groet werd door sommige leden litterheid en hartetogt tegen andere leden ten toon gespreid; de meeste lieten zich in klaagliederen uit in dezen of genen zin over de tegenwoordige betrekkingen des verbonds; sommige gezanten hadden de hoop op verbetering opgegeven, andere deden van hun misnouwen in den landdag blijken; wederzijds vertrouwen en genegenheid werden nergens gevonden. De omstandigheid dat de credict-brieven van sommige gezanten slechts voor een jaar gesteld waren, veroorzaakte reeds in de tweede zitting eene hevige discussie. De gezanten van Tessin en Waadt wilden zich daarmede niet vereenigen en dienden deswege in de derde zitting een protest in. Lucern had bij zijne welkomgroet reeds bezwaren tegen den Vorort ingebragt wegens deszelfs gedragingen in de buitenlandsche aangelegenheden. Er werd voorts vrij algemeen beweerd, te regt of ten onregte was nog onzeker, dat een gewigtig stuk wegens de verhandelingen met het buitenland, voor de standen was achtergehouden. Het lag in de tegenwoordige betrekkingen van het eedgenootschap, om op de handelingen van het voorzittend kanton steeds eenen blaam te werpen. Voor een jaar weder voor zulks Zurich, thans trof het Bern, en over twee jaren zou de beurt aan Lucern komen. Niet aan het bestuur van den Vorort was zulks te wijten; de oorzaken lagen dieper.

— In berigten uit Scutari door de *Gazette de Zara* medegedeeld, wordt gemeld, dat er van den 2den tot den 10 juny geen gevegt meer voorgevallen was tusschen de troepen en de inwoners, maar er ook geen stap tot verzoening was gedaan. Geen van beide partijen had versterking bekomen, daar de inwoners de tot op drie mijlen van Scutari aangekomen Mariditen weder naar huis gezonden hadden, dewijl zij dezelve niet vertrouwden, en de visier van Scutari ook geen hulp bekomen kon, daardien het oproer zich over geheel Noord-Albanie begon uit te strekken. De inwezete en pobgden de bezetting van het kasteel nog altijd door uithongering tot de overgave te noodzaken.

Volgens berigten uit Konstantinopel van den 24sten juny had men daar de tijding van den opstand in Albanie en bijzonder van het gebeurde te Scutari ontvangen, en zou de Porte voornemens zijn ernstige maatregelen tot beteugeling van den opstand in 't werk te stellen. De naar Weenen bestemde turksche gezant om den keizer met diens troonsbestijging geluk te wenschen, had den 20sten eindelijk Konstantinopel verlaten. Omtrent de terugkeer van den turkschen gezant te *Parijs*, *Reschid*-bey, hield de turksche Staats-courant een berigt hierop neerkomende: dat gemelde gezant voor eenigen tijd met eene bijzondere zending naar Parijs was afgevaardigd tot bevestiging van de met het fransche hof bestaande vriendschappelijke betrekkingen, met verlof, naar de omstandigheden het toelieten, volgens zijn verlangen terug te keeren. Dien ten gevolge was *Reschid*-bey thans te Konstantinopel teruggekomen, met achterlating van den tolk des gezantschaps *Rucheddin*-effendi als zaakgelastigde. Intusschen het *Reschid*-bey, ingevolge besluit van Z. H., in 't belang der tusschen de beide hoven bestaande vriendschap en tot derzelver bekrachtiging den last bekomen verlang op zijnen post te Parijs terug te keeren. — Van de voorgenomen reis des Sultans hoorde men, waarschijnlijk ter zake van de in Klein-Azie uitgebroken pest, niets nader. Volgens berigten uit Smyrna was de ziekte tot den 10den dezer toenemende geweest, doch had van den 12den tot den 17den geen nieuw geval voorgedaan. In Konstantinopel was de gezondheidstoestand allezins voldoende.

— Te Weenen waren den 9den July genoteerd: Metall. 102¼; 4 per 98; Bankactien 1330.

ENGELAND.

LONDEN, den 15den July.

Graaf *Duthâm*, die tot gezant bij het Russische Hof benoemd is, zal zich over Konstantinopel, waar hij met den Britschen Ambassadeur eene conferentie moet houden, en zeden over Sebastopol, Odessa en de Krim, naar St. Petersburg begeven.

Door den kanselier van den Exchequer is voorgedragen, de inkomende regten op de thee met den 1 july 1836 af te schaffen, en die te doen vervangen door eene belasting op de thee die binnenslands verbruikt wordt.

In het Lagerhuis heeft men zich gisteren bezig gehouden met onderscheiden voorstellen, ter meerdere uitbreiding van het onderwijs in de schoone kunsten, het aanleggen van openbare handelwegen rondom de groote steden, en dergelijke.

Bij de lords is een voorstel, tot afschaffing van zekere bloedigde verklaring, tot welke de studenten bij hunne komst aan de universiteiten van Oxford en Cambridge verpligt zijn, met eene meerderheid van honderd en zes stemmen verworpen.

— Men meldt uit Dublin, dat niet slechts van Regeringswege, maar ook door de hoofden der zoogenaamde Oranjelieden, alle mogelijke maatregelen genomen waren, om op den gedenkdag van den 12den alle optogten en verdere handelingen te voorkomen, die aanleiding tot rustverstoring zouden kunnen geven. De groote Oranjeloge dier hoofdstad, en verscheidene andere op haar voorbeeld, hadden aanschrijvingen gedaan, waarin zij de herinnering tot plegtige dankzegging in de bedehuizen wilden bepaald hebben, onder bijvoeging dat de leden van hunne deskwijte behoorden te toonen dat zij de wetten eerbiedigen, en het kwaad, hun door hunne tegenpartij aangedaan, niet met kwaad willen vergelden.

Op aanschrijving van den lord primaat van Ierland is de Geestelijkheid in verschillende districten opgetogen, ten einde haar gevoelen uit te brengen over de nieuw ontworpen tiendenwet.

Inmiddels heeft de groote jury van Carlow het voorbeeld gegeven om eene petitie aan het Lagerhuis in te leveren, waarin zij tracht aan te toonen dat die wet geenszins berekend is om de rust in Ierland te herstellen, of aan de gevestigde kerk die vastheid en uitbreiding te geven, welke daaraan door den Koning in zijne openingsrede beloofd is. Het ontwerp, dus heet het in die petitie, loopt uit op de vernietiging van acht honderd en zestig parochien, en dat van een derde deel dergenen die in het koninkrijk bestaan, beschikt willekeurig over anderer eigendom, tast de Protestantsche kerk en de Britsche constitutie in hare grondslagen aan, en zal dus, vertrouwt men, door het parlement verworpen worden, ofschoon de intevraars zoo ver als iemand verlangen dat de noodige verbeteringen in de inrigtingen der kerk worden daargesteld.

— De Hertogin van *Saksen-Weimar* is zondag avond te Deptford aangekomen. H. M. de Koningin reed deze hare zuster te gemoet, en keerde met haar naar het paleis van St. James terug.

— Men treft zeer den inhoud der nieuwe overeenkomst, tusschen de Engelsche en Spaansche gouvernementen gesloten, ter voorkoming van den slavenhandel. Het vroeger traktaat van 1817 was gebleken tot bereiking van het doel zoo ongenoegzaam te zijn, dat tusschen 1823 en 1832 niet minder dan drie honderd vijf en twintig slavenhalers uitgeld uit de haven van Havanna op de afrikaansche kusten voeren en meer dan honderd duizend slaven op het eiland Cuba aan land zetten, terwijl slechts enkelen dier schepen door de engelsche Kruisers konden worden genomen. Bij het traktaat, in den 20sten laatstleden door den heer *Martinez de la Rosa* en den britschen gezant *Villiers* geteekend, wordt aan de Engelschen het regt gegeven, om alle slavenschepen onder spaansche vlag aan te houden, de schepen te vernielen en de zaak over te brengen waarvoor zij zulks goed vinden, waardoor men hoopt aan dien handel spoedig een einde te maken.

— Gisteren waren de 3pCt. gesneden 90¾ a ⅞; Span. 19; Port. 60¼; Hol. 2½ pCt. 54¾.

MEENINGEN.

Het is eene allezins belangrijke opmerking, die gemaakt wordt, dat, *pour donner le change*, gelijk de Franschen zeggen, het *Journal des Débats* de aandacht der Franschen afleidt van de handelingen der regering omtrent de Spaansche interventie, en die op de zaken van het Oosten te vestigen, ten einde, indien soms eene verkoeling, of misschien ooit eene vredebreuk tusschen de Noordsche mogendheden en het Westelijke Europa mogt komen te ontstaan, daarvan dan de schuld aan Rusland zoo kunne

weten worden, en gewezen, aan het intervenieren van Frankrijk en Engeland in de Spaansche zaken. — En waarlijk, het moet vreemd voorkomen, dat juist zóó gewichtig in eenen staat van spanning tusschen het Oostelijk en Westelijk gedeelte van ons werelddeel, de doorvaart door de Dardanellen en den Bosphorus is verzocht en gewelgerd geworden; indien men niet als stellig mag aannemen, dat deze proefneming voorbedachtelijk door de beide mogendheden is gedaan, ten einde voorgewende redenen van bezwaar te hebben tegen Ruslands uitbreiding van magt. Indien de doorgaans loyale staatkundige handelingen van Rusland wijzen van het waarheid gedrag ook dier mogendheid sedert 1830 ergernis had willen trachten uit Engelands en Frankrijks gedragingen buitenslands in de laatste jaren, dan zoude het voorzeker aan geene punten van bezwaar ontbreken; ja, men moet zich eigenlijk verwonderen, hoe of alles nog is aangespannen om botsingen te vermijden. Doch, de staat van spanning, waarin Europa verkeert, zal moeten opgelost worden, ofschoon de staat van spanning niet eindeloos duren kan, en alreeds niet ver van het hoogste punt meer verwijderd is; dat evenwel die oplossing op eene vreedzame wijze eindige mogt, helpen ook wij wenschen, al durven wij ons juist daarmede niet vleijen.

De gevraagde afscheiding van het geding ten opzigte der in den opstand betrokkene Lyonnezen, leidt tot de overtuiging, dat men een' maatregel had aangevangen, die later is gebleken gebrekkig en onvoldoende te zijn; en dat het Hof der Pairs nutteloos bloot is gesteld geworden aan de weerzinningen der teregtgestelden, aan de berispingen van alle met het bewind niet instemmenden, aan de strenge veroordeeling van allen wat prijs stelt op de handhaving van orde en wet, in eene geregelde maatschappij. Het valt ligt te zeggen, dat het meesterproces juist moest voorgaan, om orde en wet te handhaven tegen de aanrandelingen; maar dan moest ook de wet zelve niet verkracht worden door het opperste geregtshof, 't welk niet boven de wet gesteld is. Hadde men eene Amnestie verleend, of wilde men niet grootmoedig handelen, maar verwonnenen voor de vierschaar der overwinnaars trekken, dan had men beter gedaan, om de gewone hoven van assisen met die teregtstelling te belasten, dan wel het Hof der Pairs, wier bevoegdheid en regtsmagt ernstig en niet zonder reden betwist, wier organieke zamenstelling en wijze van regtspleging afhankelijk gemaakt worden van de behoeften van het oogenblik, met voorbijziening van de algemeene aangenomene beginselen bij wijziging der wetten. Dan ook die afzonderlijke teregtstelling door de opstand der Lyonnesche en Parijsche zaak, zal niet minder gewigtige zwarigheden opleveren; en de weigering der beklaagden, om anders dan door openlijk geweld gedwongen te verschijnen, zal daartoe ook veel bijbrengen. Men is nog in lange niet aan het einde van dit monsterproces. Men heeft zich in een moeras begeven, waarvan de uitweg hoogst moeijelijk is, en waarin men onverwachte of hoogere stranding uit den noode het naaste aan weg des doods kan vinden voor het thans in Frankrijk gehandhaafd systema.

Letterkundige en Wetenschappelijke Nieuwstijdingen.

Duitschland. — Van tijd tot tijd eenige statistische bijzonderheden medegedeeld [illegible] van *Duitschland*, vernamen wij thans uit het Engelsche *Geological Magazine* de volgende Statistiek der Duitsche Universiteiten. Derzelver getal is 19, waarvan 2, die van *Berlijn* en *Bonn*, in deze eeuw gesticht zijn; 3 in de 14de, namelijk die van *Heidelberg*, *Praag* en *Weenen*; 6 in de 15de, 2 in de 16de, 3 in de 17de en even zoo vele in de 18de. Van deze 19 Universiteiten zijn er thans elf Protestantsche, vijf Roomsch-Katholieke en drie gemengde. Degene, waaraan de meeste Hoogleeraren verbonden zijn, is die van *Weenen*, welke er 79. *Erlangen* en *Kiel* heeft het geringste aantal Professoren, hebbende elk niet meer dan 29. Van de Hoogescholen van *Weenen* en *Berlijn* is het gemiddeld aantal studenten 1200: dat van de Hoogeschool te *Rostock* is het geringste, zijnde er dezelve niet meer dan 110 kweekelingen, terwijl het getal leeraren 31 bedraagt, hetgeen volg 1 voor elk drietal studenten. *Bonn* heeft 29 Professoren voor 130 studenten. De meest bezochte Universiteiten, na de reeds genomde, zijn: *Praag*, *Leipzig*, *Breslau*, *Halle* en *Heidelberg*, waarvan elke meer dan 1000 studenten telt. — De Heer Nicolai, schrijver van het werk over *Italie*, 't welk onlangs door den Koning van *Pruissen* met de groote gouden medaille is vereerd, heeft in de Dagbladen de volgende Verklaring doen plaatsen: » De Heer Wolfgang Menzel, te *Stuttgart*, heeft goedgevonden, mijn werk over *Italie* in het *Literatur-Blatt* behoorende bij het *Morgenblatt*, aan eene zeer scherpe beoordeeling te onderwerpen, welke, onbillijk van toon, en aan een van hem verwacht werk over *Italie* gereederen ingang bij het publiek te verschaffen. Terwijl ik langs dezen weg voor het aangezigt van geheel *Duitschland* op mijne eerten plegtigste verzeker, dat al mijne mededeelingen over *Italie* de strengste waarheid behelzen, en dat ik daarbij slechts den opregten wenseh gehad heb, om mijnen landgenooten nuttig te zijn, wil ik den Heer Menzel gaarne het genoegen laten, mij naar welgevallen te beschimpen, daar eindrukken van het *Litterarische Conversationsblatt* mij in geenen deele kunnen beledigen."

Rusland. — De vijf Universiteiten van *Rusland* (te *Petersburg*, *Moskau*, *Charkoff*, *Kasan*, *Dorpat* en *Kieff*) hebben in 't verleden jaar 1899 jonge lieden gestudeerd. De meest bezochte Hoogeschool was die van *Dorpat*, telkende 524 studenten.

Engeland. — Op den 2den dezer werd aan den lord Brougham een diegenap der kweekelingen van de Universiteit te *Londen*, die zich in het afgeloopen akademiejaar het meest onderscheiden hebben, zeilprijzen uitgedeeld. Uit het verslag van den staat der Universiteit bij die gelegenheid gedaan, is gebleken, dat van de kweekelingen dezer inrichting in *Cambridge* en twee te *Glasgow*, na afgelegd examen, den akademischen graad hebben bekomen. Men moet zich namelijk herinneren, dat het tot hiertoe volgehouden stelsel, om op de Universiteiten van *Cambridge* en *Oxford* geene andere studenten toe te laten, dan die tot de gevestigde kerk behooren, en de onverzettelijkheid der voorstanders van de oude instellingen des lands tegen de hervormingen, die velen in het Universiteitswezen in *Engeland* noodzakelijk achten, eene vrije Hoogeschool te *London* hebben doen ontstaan, waartoe de noodige geldmiddelen door bijzondere personen zijn bijeengebragt. Tot hiertoe echter heeft het aan de voorstanders dier Universiteit niet mogen gelukken, voor haren het regt te verkrijgen tot het toewijzen van Akademische graden, 't welk met den staatkundigen toestand van *Groot-Brittannie* in het naauwste verband staat en alleen bij den verderen zegenpraal der hervormings-partij zal kunnen verkregen worden. Intusschen neemt het aantal kweekelingen aan de Londensche Hoogeschool toe — in het laatstverloopene halfjaar waren er 405 — maar echter niet in die mate, als, volgens de bewering van lord Brougham zelven, de optegaren zich hadden voorgesteld. Alleen het getal Apothekarsleerlingen, die de lessen bijwonen, is grooter, dan men verwacht had. Ondanks de bepaling, dat er aan de Londensche Hoogeschool geene voorlezingen worden gehouden over Godsdienstige leerbegrippen, heeft lord Brougham gezegd, dat deze uitsluiting niet moest worden toegeschreven aan geringschatting van de Godsdienst, maar daaraan, dat, terwijl te *Oxford* en *Cambridge* de studenten bij elkander wonen en dezelfde kerkleer belijden, zij te *London* in het onderlijke huis, in het geloof hunner familien worden opgevoed, en alzoo alles, wat den uiterlijken vorm aan de Godsdienst betreft, moet vermeden worden. Voorts heeft de graaf door opmerken, wat aan geene Hoogeschool, als die te *London*, het hoogere onderwijs in dezelfs geheelen omvang bestaat, zoo als zij onder anderen het eerste voorbeeld in *Engeland* heeft gegeven eener leerstoel voor de Aardrijkskunde, en eindelijk kondigd, dat een geruimend Voorstander der Wetenschappen, hun te dezer stede een geschenk heeft doen van duizend guinjes. — Onlangs heeft de Heer Fisher in de *Royal Society* te *London* eene denkbeelden medegedeeld over het Noorderlicht, denkbeelden, waartoe hij gekomen is door een tweejarig verblijf in noordelijke gewesten en door het vergelijken van een aantal berigten en opmerkingen van onderscheidene reizigers. Volgens den Heer Fisher is het noorderlicht een elektrisch verschijnsel, ontstaande door de positieve elektriciteit van den damp-ring, welke ontwikkeld wordt wanneer, bij het bevriezen, de damp zich in plaats begint te zamen pakken, en door de negatieve elektriciteit der omliggende gedeelten van den dampkring; het is derhalve een onmiddellijk gevolg van de herstelling des elektrischen evenwigts, welke, onvolkomen geleidende, de weinig [illegible] uit overbrengen. De Heer Fisher verklaart de uitsluitende verschijning van het Noorderlicht in Noordelijke landen, door te zeggen, dat onder de heerschappij van de gedaalde luchtstreken, het elektrisch evenwigt bereikt wordt door middel der vochtige waterdampen, waardoor onweders ontstaan, maar geen Noorderlicht, 't welk alleen in heldere koude en droge luchtstreken kan plaats hebben.

Frankrijk. — De zitting van de Akademie der Wetenschappen te *Parijs*, op den 6den dezer gehouden, heeft de bijzondere belangstelling getrokken, dewijl in dezelve een geschil moest beslecht worden, waarvoor de Duitsche Geoloog de Buch, overgekomen van *Berlijn*, was aangekomen. Aan de Akademie was namelijk aangeboden eene eigenhandige kaart van het eiland *Teneriffe*, door den Heer Berthelot, en de commissie, tot het onderzoeken dezer kaart benoemd, had bij monde van den Heer Borr de Saint-Vincent, die zelf ook het eiland bezocht had, een allergunstigst verslag gedaan van de kaart van Berthelot, en verklaard, dat dezelve zoo veel naauwkeuriger was, als zij meer verschilde met de kaarten, vroeger door den Heer de Buch gegeven, welke in het verslag met den naam van *topografische Romans* werden bestempeld. Hiertegen was laatstgenoemde geleerde opgekomen, en de zitting van den 6den dezer was bepaald, om het geschil te beslissen. De heer Borr heeft daarin gedurende anderhalf uur het gevoelen der commissie verdedigd; maar daarna heeft de Heer Arago het woord opgevat, en betoogd, dat de kaart van Berthelot, geodesisch en trigonometrisch beschouwd, zoo vele gebreken en ongerijmdheden bevatte, dat dezelve onmogelijk naauwkeurig zijn kon. De Heer Borr heeft zich trachten te rukken niet te erkennen, dat Berthelot werkelijk, niet eene geodesische opdaging, niet eene trigonometrische bewerking, of sterrekundige waarneming gedaan had, maar dat men zijne kaart ook alleen als eene topografisch overzigt van het terrein moest beschouwen, 't welk naauwkeuriger was, dan op vroegere kaarten. De Heer Arago heeft daarop beweerd, dat men wel is

waar met goede planimetrische gronden ook eene slechte kaart kon maken, maar dat het volstrekt onmogelijk was, eene goede topographische kaart te maken, met geheel onjuiste afmetingen van het terrein, en dat bij gevolg, de kaart van BERTHELOT dien lof niet konde verdienen, welken de commissie haar had toegezwaaid. De Wiskundige LIBRI heeft dit laatste gevoelen ondersteund, en de Duitsche Geleerde is in het gevoelen van het Fransche Instituut en allen, die deze twistvoering hebben bijgewoond, ten volle in zijne eer hersteld.

NEDERLANDEN. — Eene belangrijke bijdrage tot de Geographische kennis van Nederlands Oost-Indische bezittingen, is door den Heer J. N. VOSMAER geleverd, in eene kaart der baai van *Kondari*, op de Oostkust van het eiland *Celebes*. Ter eere van dien ambtenaar is door de Regering bepaald, dat die baai, welke door hem in den jare 1831 voor het eerst ontdekt is, deze naam zal dragen van *Vosmaers-baai*. De Noordelijke punt van derzelver ingang ligt op 3° 57' 34" Z. Br. en 122° 40' 55" O. L. van *Greenwich*.

Graanmarkt te Amsterdam.

VRIJDAG, *den 17den Julij.*

TARWE. — Als voren, met kleinen handel: 126 ℔ O. roode Silezische f 165; - 128 Holst. f 160; - 128 Norder f 158; - 128 Groningsche f 152; - 124 O. roode Kopmagsb. f 155; - 126 geringe Oost-Vriesche f 140; - 126 ℔ Pruis. f 144; - 120 Munst. f 130.

GERST. — Stil: 104 ℔ Oldammer winter f 112.

HAVER. — Flaauw, bij zonijven is gedaan: 84 ℔ Dikke f 85; - 82 dito op zolder f 84; - 80 O. dito f 80; - 80 Oost-Vriesche 79; - 80 Deensche f 78.

Wisselprijs der Effecten, te Amsterdam.

VRIJDAG, *den 17den Julij.*

	Laatste koers.	Hoogste koers.	Laagste koers.		pCt.	Laatste koers.	Hoogste koers.	Laagste koers.
NEDERLAND.				RUSLAND.				
Certificaten	55	56	55 1/2	Obl. Hope	5	104 1/8	104 1/4	
Oblig.	101 1/2	101 3/4	101 1/2	Dito 1822	5	104	104 1/8	
Dito	3			Certificaten	5	99 3/4		
Dito	2 5/8			Obl. de Rotterd.	5			
Amort. Syndic.	94 1/2			Cert. te Hamb.	5			
Dito dito	3 79 1/2			Ins. in Assig.	6	70 1/8		
Schatkistbij.	4			Certific. dito	6			
Handel-Maats.	4 108 1/2	108 1/2	108 1/2	POLEN.				
Nieuwe Dito	4 102			Aand. L. fl. 300				
FRANKRIJK.				PRUISSEN.				
Ins. Grootb.	3 79 5/8			Dito dito R. 50		105 3/4	106	
ENGELAND.				Neg. L. 1830	4			
Dito p. 12 Aug.	3			OOSTENRIJK.				
Spaans.				Aand. L. f 100				
Cert. R. R. Amst.	5 41 1/2	41 1/2	41 1/8	Dito dito 250 fl.				
Dito f 1000	3 26 1/4	26 1/2	26 1/8	Metallick.	5	99 1/8	99 1/2	99 1/8
Cert. O. v. & Leg.	4			Dito L. gen.	5			
Russische Uitg.	17 1/8	17 1/2	17 1/8	Dito.	2 1/2			
Cert. te Lond.	5 36 5/8	36 1/2	36 5/8	Obl. Golt &c.	5			
Engelsch Uitg.				Dito.	4			
PORTUGAL.				Cert. Stadsb.	2 1/2			
Obl. te Lond.	5			Ween. B. act.	3			
Dito dito	3 61 1/2			N. Ween. Aand.	705			
NAPELS.				DENEMARKEN.				
Certific. L. A. B.	3 91			Leen. te Lond.	3			
Dito Forbes C.	5 92 1/4	92 3/8		BRAZILIEN.				
Leen. Lond.	5			Dito Reisch.	5	86 1/2		

VERKOOPING VAN VASTE GOEDEREN.

Bij DE ROY, Notaris te Breda, zal, ten verzoeke van zijnen Cliënt, op Dingsdag den 21sten July 1835, in het openbaar, bij inzetting en afslag, gedurende vijf achtereenvolgende dagen, alsoo op Dingsdag den 28sten daaraanvolgende, respectivelijk des namiddags ten drie uren, in het Logijhuis *de Zwaan*, bij A. J. PYTAK, op de Groote Markt, te Breda, finaal Verkoopen:

1. De zeer oude vermaarde, zeer schoone en weldoortimmerde WINDMOLEN, MEELMAKERIJ en MOUTERIJ, genaamd *DE WOEF*, met de verdere getimmerten, ruime Kelders, Graanzolders, Stal, Pakhuizen met openbaren Hof, Plein en Erve, mitsgaders de koperen Ketels, Koelbakken, Kuipen en Vaatwerk en verder alle gereedschappen tot de Brouwerij en Mouterij behoorende; alles gelegen binnen Breda, aan de poortzijde van de Ginnekenstraat wijk E, no. 82.

In gebruik te aanvaarden, den 1 November 1835.

2. Een perceel WEILAND, gelegen in Graanbank onder Teteringen, groot 1 bunder, 20 roeden en 20 ellen, oost en zuid het Kanaal, enz.

In aanvaarden als het voorgaande perceel.

3. Een perceel SCHAARBROEK, gelegen in Bagben, onder de gemeente Princenhage, groot 1 bunder, 70 roeden, 40 ellen; oost de Heer *Brakel*, west en zuid *J. N. Voogden*.

In gebruik te aanvaarden bij het geven van den slag.

NB. Door tusschengekomen omstandigheden, zal het perceel ZAAIland en WEILAND, gelegen in Speurdonk, in het No. 164 dezer Courant als in Veiling aangekondigd, voorzeerst onverkocht worden gelaten.

Allen bij Billetten breeder omschreven.

ADVERTENTIE.

De Notaris H. STRUYK VAN BEEKEN, residerende te Dintelsoord, kanton Oudenbosch, zal, op Woensdag den 29sten July 1835, provisioneel, en op Woensdag den 5den Augustus 1835, beide des voormiddags ten *elf* ure, te Dintelsoord, ten zijnen Principaal, publiek veilen en verkoopen:

Eene BOUWHOEVE, met 38 bunders, 95 roeden, 50 ellen kostbaar ZAAI- en WEILAND, gelegen in den Ouden Prinslandschen Polder, onder Dintelsoord. Jaarlijks verhuurd in massa voor eene som van *f* 1100. Terwijl de Rijks- en Polderlasten jaarlijks betaald worden met de som van *f* 289,05, de Sashuizen daaronder gerekend.

Nadere Informatie te bekomen ten kantore van voornoemden Notaris, mits de brieven *franco*.

VOOR 'T RIJK.

AMORTISATIE-SYNDICAAT.

ADMINISTRATIE DER DOMEINEN, VENDUE, VERPACHTING, ENZ.

TIENDVERPACHTINGEN.

De Agent van het Domein te Breda, zal, op de hierondergemelde dagen, uren en plaatsen, ten overstaan van de respective Heeren Burgemeesters, publiek Verpachten, de *Domein Tienden*, in het Ressort van gemelde Agentschap, voor den Oogst 1835, als:

Op Maandag den 20. Julij 1835,

's namiddags om 2 ure, ten huize en herberge van *N. van Bekhoven*, te Zundert:

De TIENDEN, van Rijsbergen en Zundert.

Op Woensdag den 22. dito.

's morgens om 9 ure, ten Gemeentenshuize van Alphen:

De TIENDEN van Alphen en Riel.

Op denzelfden dag,

's middags om 12 ure, ten huize en herberge van *A. N. van Gils*, in de Lelie, te Baarle-Nassau:

De TIENDEN van Baarle-Nassau, Ulicoten en Castel.

Op Donderdag den 23. dito,

's namiddags om 2 ure, ten Gemeentenshuize van Gilze:

De TIENDEN van Chaam, Gilze en Rijen.

Op Maandag den 27. dito,

's morgens om 9 ure, ten Stadhuize van Breda:

De TIENDEN van Ginneken, Bavel, Princenhage en Teteringen.

De Condition van verpachting liggen ter lezing ten kantore van den Agent, alwaar ook nadere informatien te bekomen zijn.

De Agent voornoemd,

M. SMITS.

*** De Centrale Directie van het [illegible], zal, onder nadere approbatie van het Ministerie [illegible], op Donderdag den 30sten July aanstaande, [illegible] verantwoordigheid van den Inspecteur van den Waterstaat, [illegible] Ingenieur in de provincie Zeeland, in het lokaal der Directie in de Abtdij te Middelburg, des voormiddags ten *tien* ure,

PUBLIEK PRESENTEEREN AAN TE BESTEDEN:

De LEVERANTIE der benoodigde *DIJKSMATERIALEN*, voor den aanstaanden Winter en het dienstjaar 1836, bestaande in:

Draghout, Mastboomen, IJzer, Wormnagels, Hollandsch Rijs, Harinpband, Walchersche Staken, Brabandsch Rijs, Gaarden, Staken, Droogriet, Giesi, Dijk- en Beibeten.

Zullende de Conditie *acht dagen* te voren ter lezing liggen ter Griffie van voormelde Directie, en nadere informatien te bekomen zijn bij den Oppercommies S. ROELSE, te Middelburg.

STOOM-JAGT

PRINSES MARIANNE,

van *MIDDELBURG* naar *ROTTERDAM*,

July 1835.

Van *Middelburg.*				Van *Rotterdam.*			
Dingsdag den 21,	's morg.	8	uur	Maandag den 20,	's morg.	12	uur
Vrijdag » 24,	»	11	»	Woensdag » 22,	»	3	»
Zondag » 26,	»	4½	»	Zaturdag » 25,	»	4	»

*** Ten Kantore van het Bibliographische Instituut te Amsterdam zijn uitgegeven en bij BROESE & COMP., te Breda, te bekomen:

MEIJER'S UNIVERSUM, of Afbeelding van het Schoone en merkwaardigste der Natuur en Kunst op den geheelen Aardbodem, in op staal gegraveerde platen [illegible] Beschrijving; uit het Hoogduitsch vertaald.

Elke aflevering van vier fraaije platen slechts 50 cts. 1°—6° aflevering is reeds uitgegeven.

MEIJER'S UNIVERSAL ATLAS, over alle Werelddeelen, in 64 fraaije op staal gegraveerde en gekleurde Kaarten in gr. 4° formaat.

Elke aflevering van vier kaarten slechts 60 cts. 1°—12° aflevering reeds uitgegeven.

MEIJER'S PFENNIG ATLAS, over alle Werelddeelen, in 120 fraaije op staal gegraveerde en gekleurde kaarten; benevens eene Aardrijkskundige Beschrijving in *kwart* 8° *formaat*.

Elke aflevering van vier kaarten slechts 30 cts. 1°—5° aflevering reeds uitgegeven.